

Ўн тўртта сажда ояти | Ҳадис дарслари (363-дарс)

19:00 / 21 январь 860

مَجْنُونًا لِبَابِ دَجَسَ مَلَسَ وَهِيَ لَعْلَلِ الْيَصَّيْبِ نَلَّ نَأْنَعُ لَلِ يَضْرِبُ سَابِعَ نَبَانَعِ
يَذْمُرْتَلَاوُ يَرَاخُ بَلَاوُ أَوْرُ سُنْ إِيْلَاوُ نَجْلَاوُ نُكْرُشْ مُلَاوُ نَوْمَلْ سُمْلَاوُ عَمَ دَجَسَ وَ

Ибн Аббос розияллоху анхудан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоху алайҳи васаллам «Ван-нажм»да сажда қилдилар. У зот билан мусулмонлар, мушриклар, жин ва инслар ҳам сажда қилдилар».

Бухорий ва Термизий ривоят қилганлар.

Шарҳ: Бу ривоят жин ва инслар ҳам сажда қилганликлари таъкидланмоқда.

Ушбу икки ривоятдаги мушрикларнинг сажда қилганларидан баъзи бир кишилар «Тиловат саждасини таҳоратсиз қилса бўлади», деган фикрни ҳам айтишган. Аммо жумхур уламолар «Тиловат саждаси худди намоз каби ибодат бўлганлиги учун унга ҳам таҳорат, ҳам сатри аврат, ҳам қибла шарт» дейдилар.

أَمَّا سَلَا إِذَا: أَرَقَفَ مَعَهُ لَعْنَةُ الرَّيِّ بِبَأْسِ عَمُوتِ يَلِصَ: لَأَقُوهُ نَعْلُ لِي صَرَعِ أَرِي بَأْنَع
هُ لَلِصَرْمِ سَأَقُولُ أَرِي بَأْفَلْخِ أَوْ بَأْتَدَجَسَ: لَأَقُوهُ دَهَامُ: لَأَقُوهُ دَجَسَفَ، (تَقْوَانِ
يَذْمُرُ لَلِأَلِةِ سَمَّ لَأَوْرُ. هَأَقُولُ أَيْ سَحَاهِ يَفُ دُجَسَأَلِ أَرَأَلِ فَمَلَسَو. هَيْلَع

Абу Рофеъ розияллоху анхудан ривоят қилинади:

«Абу Ҳурайра розияллоху анху билан Хуфтон намозини ўқидим. Бас, у киши «Изас самааун шаққот»ни қироат қилди ва сажда қилди.

Мен:

«Бу нима?» дедим.

У киши:

«Бу саждани Абул Қосим соллаллоху алайҳи васалламнинг орқаларидан қилганман ва токи у зотга йўлиққунимча қилавераман», деди».

Бешовларидан фақат Термизий ривоят қилмаган.

Шарҳ: Ушбу ҳадисдан олинадиган фойдалар:

1. Иншиқоқ сурасида сажда ояти борлиги.
2. Абу Рофеъ розияллоху анхунинг ушбу ҳадисгача Иншиқоқ сурасида сажда ояти борлиги ёки у намозда ўқилганда сажда қилиш кераклигини билмаганлиги.
3. Сажда ояти намозда тиловат қилинганда унинг учун сажда қилиш кераклиги.
4. Намоз ва бошқа ибодатларда ўзи билмаган нарсани мулоҳаза қилган одам сўраб олиши лозимлиги.
5. Пайғамбаримиз соллаллоху алайҳи васалламга бу ишда бир умр эргашиш лозимлиги. Чунки Абу Ҳурайра розияллоху анхунинг «Токи у зотга йўлиққунимча қилавераман» деганлари, ўлгунимча шу саждани

қилавераман, деганларидир.

مَلَسَ وَهَيْلَ عُلَّالِ لِيَصْرَهُ لِيَلَّ لِيَضْرَهُ يَبْأَنْعَ
سِرَاحُ بُلَّالِ إِسْمَ خُلَّالِ هَاوَرَ. كُبَّرَ مَسَابِ أَرْقَا

Абу Ҳурайра розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

**«Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам билан бирга «Изас
самаъун шаққот» ва «Иқроъ бисми Роббика»да сажда қилганмиз».**

Бешовларидан фақат Бухорий ривоят қилмаган.

Шарҳ: Бу ривоятдан «Иншиқоқ» ва «Алақ» сураларида сажда оятлари борлигини билиб оламиз.

سَمَّخُ هَارِقًا مَلَسَ وَهَيْلَ عُلَّالِ لِيَصْرَهُ لِيَلَّ لِيَضْرَهُ يَبْأَنْعَ
هَاوَرَ. نَاتَدَجَّ سِرَّحُ لِيَلَّ لِيَضْرَهُ يَبْأَنْعَ هَارِقًا مَلَسَ وَهَيْلَ عُلَّالِ لِيَضْرَهُ يَبْأَنْعَ
هَارِقًا مَلَسَ وَهَيْلَ عُلَّالِ لِيَضْرَهُ يَبْأَنْعَ

Амр ибн Осс розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

**«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам у кишига Қуръондаги ўн бешта
сажда оятини ўқитган эканлар. Улардан учтаси «Муфассал»да ва
иккитаси «Ҳаж» сурасида экан».**

Абу Довуд ва Ибн Можа ривоят қилганлар.

Шарҳ: «Муфассал»даги учтаси: Нажм, Иншиқоқ ва Алақ сураларидир.

Ушбу ривоятда зикр қилинган ўн бешта сажда ояти қуйидаги сураларда келган:

Аъроф, Раъд, Наҳл, Исро, Марям, Ҳаж, Фурқон, Намл, Сажда, Сод,
Фуссилат, Нажм, Иншиқоқ ва Алақ.

Ҳанафий мазҳабида ушбу ўн тўртта сурада биттадан ўн тўртта сажда бор,
дейилади.

Ҳаж сурасида иккита сажда борлиги ҳақидаги ривоят улар наздида кучли
эмас.

Шофеъий ва Ҳанбалий мазҳаби уламолари эса ўн бешта сажда бор,
дейдилар.

«Ҳадис ва ҳаёт» китобининг 5-жузи

Ўзбекистон Республикаси Дин ишлари бўйича қўмитанинг 2024 йил 23 январдаги 03-07/362-рақамли хулосаси асосида тайёрланди.